

Universitätsbibliothek Paderborn

**Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè
fidelis & verè devoti ...**

... De Excellentiis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. IV. Continuatio præcedentis materiæ, in qua probatur, quòd amor
ardens Jesu Christi obstinatissimos quosque convincere debeat, ut
agnoscant, & fateantur ipsum salvare velle omnes, & mortuum esse ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

Deo, cum nonnisi conformis sit ipsius magnitudini; sed nimia est pro nobis, cum infinita ratione transcendat apud nos, & numerum peccantium & magnitudinem ac enormitatem crimi-

num, & modis omnibus. Ubi est ergo cogitationum nostrorum fatuitas si credamus, ipsam nonniti se extendere ad parvum & tenuem peccatorum numerum.

ARGUMENTUM.

Continuatio præcedentis materiæ, in qua probatur, quod amor ardens JESU Christi obstinatissimos quosque convincere debeat, ut agnoscant & fateantur ipsum salvare velle omnes, & mortuum esse pro omnibus.

ARTICULUS IV.

SI Pater æternus petiisset à JESU Christo: Fili mi, volo ut præbeas mihi notam, quam portiur pro nobis.

Magna charitas JESU Christi, dum mo-
tus, manifestissimam infiniti-
tui erga me amoris; quid ulte-
rius facere potuisset, quam quod fecit pro nobis, sacrificando se pro ipsius gloriâ, & subeundo mortem tum pœnissimam, tum probrofissimam, quæ ex-
cogitari possit in mundo? Si-
quidem majorem hanc dilectionem ne-
mo habet, quam ut animam suam ponat
quis pro amicis suis. Sed S. Bernar-
dus debita ipsi dicit cum rever-
tentia: Tu majorem habuisti Domi-
ne, ponens eam etiam pro inimicis:
tu pro impiis passus es, moriens propter
delicta nostra, qui venisti justificare
gratis peccatores, servos facere fra-
tres, captivos cohæredes, exiles reges.

Si vitam tuam dedisses pro di-
vino Patre tuo, dedisses illam
pro amico tuo, & amico infini-

tâ ratione digno; sed dedisse il-
lam pro nobis, qui eramus ini-
mici tui & parvi abortus nihili:
quis diffitebitur hoc longè admirabilius esse illo? Hoc namque erat, fecisse ipsum plus pro miseri-
ris nobis peccatoribus, quam fe-
cisset pro Deo Patre suo. Jam certum est, ipsum impensurum fuisse pro divino Patre suo om-
nem infinitam charitatis suæ amplitudinem. Et posthac pon-
deremus, an credibile sit, ipsum hanc restringere voluisse respe-
ctu nostri, vel habuisse animum frustrandi eam maximam par-
tem hominum.

Hic Doctor, qui non move-
batur vel minimum, quia sta-
tuerat secum à conceptâ opinio-
ne non retrahere animum (uti in more est genii obstinatis,
qui pro eo, quod ponderent ra-
tiones sibi allatas, ne dignantur,
qui-

Joan. 15,

S. Bernardus
Serm. 4. fer.
4. hebdom.
sanctæ.

quidem eas aspicere) nil cogitans, nisi quomodo arceret à se omnia, a quibus aliquantisper moreri poterat, & inveniret, quid rationibus tam æquis & solidis pii hujus Ecclesiastici reponeret, interpellat ipsum, ipsique dicit: Hem Domine mihi, falleris, comparationes tuæ admitti non possunt, plus æquo enim aberrant, & nimio plus claudicant. Irâne? ut persuadeas nobis, JESUM Christum salvare velle omnes homines, & mortuum esse pro omnibus peccatoribus (etiam pro ipsis damnatis) dicas nobis, quod videatur plus fecisse pro illis, quam fecisset pro Deo Patre suo. Quæ comparatio est hæc? An credas, te sic loquendo multum honoris præstare JESU Christo? An excessu ejusmodi ipsum putas oblectari?

Ita credo, respondet Ecclesiasticus, magno cum Spiritu ferore: nihil enim video, nisi meros excessus in ipso, quando agitur de bonitate, quam fertur in omnes peccatores; non video, nisi excessus, quando loquitur de ardenti desiderio, quo flagrat, patiendi pro illis. Nunquam splendidiori conspectus est in statu, quam in Thaboræo vertice. Nôsti, quid asserat de hoc facer codex Evangelii, quodque S. Petrus tunc ibi præsens, ita affusus & offusus sit magnis, quos intuebatur, splendoribus,

& ita dulcoribus, quos gustabat, inebriatius, ut crederet se esse in paradyso. Et sane erat species quadam convivij & epuli cuiusdam apopemptici extraordinarii, quod JESUS Christus instruxerat sibi ipse. Sed quemam ipsius magis exquisita erant fercula? in quibus majores suas capiebat delicias? Nonne in his, quæ faciebat, verbis de pœnâ ac morte, quam subiturus erat in Jerusalem pro peccatoribus? Eo nomine vocavit & invitavit geminos suos amicos intimos Moysen & Eliam, ut de illâ colloqueretur cum eis, ipsosque in gaudii sui admireret societatem; Et ibi loquebatur nihil nisi de excessu: *Et dicebant excessum ejus?* Sed qualem excessum? Omnes Doctores consentiunt, non alium hunc excessum esse, nisi in quem abripiendus esset ab incomparabili suo amore, in magno Redemptionis humanæ opere, quod completurus erat in Jerusalem.

Excessus erat bonitatis profundens vitam Dei ad redendum peccatores, qui considerati ut tales, minoris erant, quam minimus terræ vermiculus. Excessus erat misericordiæ, quæ reperiens homines suis indignos gratiis, dignata est nec unicum quidem spoliare infinito sanguinis sui & meritorum suorum pretio. Excessus erat zeli pro salute illorum, qui cum satisfacere posset

Luc. 9.

posset superabundanter actio-
num suarum minimā, exantla-
te voluit tot bona, tolerare vo-
luit tot mala, ut inexhausto re-
demptionis thesauro centies mil-
lenos mundorum millions po-
tuisset redimere. Tandem JESUS
Christus, Moyses & Elias, lex,
Prophetæ, Evangelium non lo-
quuntur, nisi de excessu, in
quem abreptus & Salvator pro
Redemptione infelicium pecca-
torum; Et tu me arguis, quod
loquar de eo cum excessu ni-
mio, & queris, an credam me
glorificare JESUM Christum;
dum in hunc abripior excessum.
Ita, Domine, non credo me un-
quam nimis exaltaturum vo-
cem meam ad cantandum ex-
cessum misericordiarum divina-
rum; Ita credo, illas nullis con-
stringi & arctari limitibus; utque
credam, illum excludere voluisse
vel unicum miserum peccato-
rem ab infinita charitatis suæ
amplitudine, impossibile est
mihi: ipse miseretur omnium,
ipse amat omnes, ipse moritur
pro omnibus, ipse omnes vult
salvare. Ecce tibi fidem meam.

An erant in mundo homines
magis digni, qui privarentur
fructibus passionis JESU Christi,
quam qui maximè ipsius erant
rei, satellites configentes ipsum
cruci? Effusio ipsius sanguinis,
quaæ constituebat maximam cæ-
terorum hominum felicitatem,

erat ipsis nefandissimum; quod Quia JESUS
committere poterant, crimen. Christus mor-
Nonne consentaneum erat æqui-tuus est pro-
tati, ut suam è crimine suo pro-suis crucifixio-
proprio non traherent salutem; ut ribus, mortuus
non amarentur ab eo, quem us- est pro omni-
que ad necem lethali prosequi- bus peccato-
bantur odio; utque sanguis uni- ribus.
geniti Filii DEI, quem effunde-
bant impietatum omnium maxi-
mam, clamaret adversum eos, &
non pro illis? Quis diffitebitur,
quod, si peccatorum nonnulli
privandi forent fructu passionis
Domini, hos esse oporteret, vel
nullum omnino? Et nihilominus
is mortuus est pro ipsis,
admisit ipsis in partem gratia-
rum suarum, voluit & deside-
ravit salutem illorum; & ut de
hoc nullus ambigendi nobis re-
linqueretur locus, elatâ vocero-
gavit pro illis in cruce, & plures
ipsorum commoti sunt atque
conversi; Et revertebantur tunden- Luc. 22.
tes pectora sua, sacro id attestante v. 48.
Evangelio. Si illi exclusi non
sunt ab universalis beneficio Re-
demptionis humanæ; quinam
sunt ergo, quos excludere ab
eo JESUS Christus concluserat
animo?

Nihilominus, inquis, plures &
plerique homines privantur illo
& damnantur in æternum. Ve-
rum est, sed ne dicas JESUM
Christum esse, qui privet ipsis:
longè is abest ab eo, cum mor-
tuus sit pro illis ac illorum velit
salu-

JESUS
US mor-
est pro
ucifizo.
mortuus
o omni-
ecato:
salutem: dicas autem ipso met
esse, qui voluntarie ex malitiâ
suâ se privent illo, nunquam
non protervè ipsius resistendo
gratiæ. Siquidem an dubitare
possimus, quod, cum omnes
animas hominum tam perfecto
amet amore, ut mortuus sit pro
illis, coram habens illas, & u-
namquāmque aspiciens in parti-
culari, tantâ contentione invi-
gilans ipsi, quasi nonnisi sola
ipsa esset in mundo? An in-
quam dubitare possimus, quin
conferat illis omnibus gratias
interiores, quibus præveniat &
excitat illas, quamvis nihil ea-
rum nostrum subeat conspe-
ctum?

Quis novit, quid agatur in
corde tuo, nisi tu ipse? & quis
nôsse potest, quid agatur in cor-
de alterius, nisi ille ipse? Et quis
cognoscere potest arcana DEI,
& stupenda providentæ ipsius
circa directionem animarum
consilia? Non judicandum
est de his secundum exteriora,
cum omnia agantur intus in ani-
mâ. Videmus quidem non
omnes esse Christianos, non
omnes recipere sacramenta, plu-
res esse infideles, plures hære-
ticos, plures barbaros & homi-
nes sylvestros. Si judicemus se-
condum exteriora, videtur mun-
dus vix habere partem cum JE-
su Christo, eoque plerique in
illo non agnoscant ipsum; sed

quid scimus, quid operetur clam
in animabus illorum? Cùm certi
simus, quod omnes illas creave-
rit ad imaginem suam, quod
omnes redemerit pretioso san-
guine suo, quod amet illas, quod
ipſarum velit salutem. Nonne
æquius, & certius ex his verita-
tibus, quas fides docet, con-
cludendum sit, quod illis suas
ipſarum largiatur gratias, quamvis ea-
mabus omni-
rum videamus nihil: quamnum,
quod judicemus, quod illis lar-
giatur nullas, cùm nihil carum
videamus.

Nonne novimus, quod JESUS
Christus suos miserit Apostolos
in omnem terram, illisque ma-
nifestum dederit mandatum
prædicandi Evangelium omni-
creatura? Et ut illis modum & peccatum.
Deus mittit
Apostolos in
omnem ter-
ram, ut lucre-
medium suggereret in opus de-
ducendi magnum hoc manda-
tum, misit illis Spiritum San-
ctum, qui illos animans divino
suo igne, ut intrepidos redde-
ret ipsos ac infatigabiles, largi-
tus est quoque iplis donum lin-
guarum, ita ut facile loqui pos-
sent omnium populorum to-
tum terrarum orbem inhabi-
tantium propriâ linguâ, nativo
idiomate. Quid hoc sibi vult,
nisi quod voluerit, nec unicum
duntaxat hominem esse in mun-
do, qui non illustretur suæ lu-
mine cognitionis, qui particeps
non fiat gratiarum Redemptoris.

Nonne semper & cunctis tem-
poribus perrexit novos ubivis
M m m m gen-

gentium mittere Apostolos & Missionarios magis barbaris, magis remotis, magis perditis ultra mare nationibus? Nonne hoc ostendit, quod ubivis inquirat peccatores, ubicunque & quicunque sint? quod mortuus sit pro omnibus, ipsorumque desideret salutem. Ipsomet dicit, se esse lucem mundi, esse solem, qui ubique diffundat splendores suos, & neminem esse, qui abscondere se possit a calore suo. Et ecce tibi adimpletum vaticinum Isaiæ, loquentis de JESU Christo: *Noli timere,*

Isa. 43. v. 5. quia ego tecum sum: Ab oriente adducam semen tuum, & ab occidente congregabo te. Dicam Aquiloni, das & Austro, noli prohibere: affer filios meos de longinquο, & filias meas ab extremis terra. Hæc veritas, quæ tam manifesta tamque evidens mihi est, ac plena meridies, palam evulgat, JESUM Christum universalem esse Salvatorem omnium peccatorum, ipsum mortuum esse pro omnibus, omnium velle salutem, & consequenter omnes obligari, ut ipsi se totos devoveant, ipsi serviant, ipsum ament ex totâ animâ suâ. Nonnisi infernus est, qui perdere contendit animas, quas salvare Redemptori est animus; ipse est, qui excitat hereticos, qui oppositum persuadent mundo.

Divine Paule, assere, quid sen-

tias; vel saltem permitte mihi tua, quæ scripsisti ad Ephesios, hic annotare verba: *Hujus rei gratiâ flecto genua mea ad Patrem Domini nostri JESU Christi, ut det vobis virtutem per gratiam Spiritus Sancti, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo & longitudo, & sublimitas & profundum.*

Sanctus Paulus dictis his verbis hæret, nec absolvit suæ sensum periodi; sed quâ ratione inventiat verba ad absolvendum ipsum: aperit is nobis ingentes Quatuor mensuræ abs. que mensurâ misericordia- considerantem. Vult enim dicere: An videre poteris absque tiarum JESU virtute divinâ & absque speciali Christi, Spiritus Sancti gratiâ, quænam sit magnitudo misericordiarum JESU Christi, & quantus gratiarum, quas cunctis offert peccatoribus, sit thesaurus? Aspice ipsius latitudinem, attende ipsius longitudinem, considera ipsius sublimitatem, pondera ipsius profunditatem.

Quænam ipsius est latitudo? Quis recensere possit, quoisque extendant se divini hujus thesauri gratiæ? An solum ad omnes homines, qui fuerunt in mundo, qui modò sunt, qui que futuri erunt post nos per omnem sæculorum seriem? Nihil hoc parum est pro eo, ut ipsius exhauiantur divitiae; longè

gè major ipsius èst latitudo. Nam si DEus intenderet omnes omnipotentis brachii sui vires, ad educendum è nihilo decies centena millia aliorum mundorum, immò totidem millones, & tantos, quantos voluerit, hic quæ omnes maximis scaterent peccatoribus: ipse tamen plures possideret gratias, quam opus esset sanctificandis illis omnibus, & thesaurus ipsius nondum exhaustiretur. Quis igitur ipsius comprehendere poslit latitudinem? Nemo nisi Deus comprehendere ipsam potest; cum extendatur in infinitum.

Logitudo.

Apoc. 13.
v. 8.

Quænam est ergò ipsius longitudo? Non me latet, quod JESUS Christus nuncupetur in sacris literis agnus, qui occisus est ab origine mundi, quodque jam tunc ipsius passio fuerit operata, ac gratiæ ipsius distributæ hominibus cunctis à creatione mundi, nec cessatus sit dividere ac impetriri illas usque ad consummationem saeculi. Verum est ne hæc tota ipsius longitudo? Non: siquidem non tantum amare nos incepit à creatione mundi, & non desinet etiam amare nos, post mundi consummationem; sed ab instanti æternitatis suæ, à formato moriendi pro nobis decreto, magis amat nos propriâ vitâ suâ, nobisque copiosas disposuit & præparavit gratias. Ipse met declarat

Jerem. 31. id nobis: In charitate perpetuâ di-

lexi te; & ineffabilis hæc charitas dominabitur in corde ipsius in omnem æternitatem. Ecce ergò tibi ipsius longitudinem, sed quis comprehendere hoc poslit? Nemo nisi solus Deus; cum abyssus sit omni carens fundo.

An igitur bene capies, quæ nam sit ipsius sublimitas; quanta bonorum, quæ JESUS Christus humilitate passionis suæ acquisivit nostræ animæ, magnitudo? An probè intelliges excellentiam gloriæ, ad quam ipsius gratia attollere potest ipsam? An assignare poteris tam sublimem, ut verum sit dicere: Omnes divitiæ gratiarum Redemptoris non poslunt ipsam attollere altius? Non: siquidem S. Thomas tradit hanc doctrinam non minus consolatione quam admiratione plenam: Juxta proportionem, quæ amor DEI crescit in anima, auget is etiam novam capacitem recipiendi majorem amorem; & hoc obtento inveniet se de novo capacem ad recipiendum adhuc majorem; & nunquam hæc capacitas implebitur tota, sed semper augebitur; & quantum amor DEI excrescat in terra, tantum & excrescat gloria in cœlo: hoc igitur procedit in infinitum, & est opus gratiæ JESU Christi in animabus nostris. Quæ est igitur ipsius sublimitas? Et quis comprehendere

M m m m 2 ipsam

Sublimitas.

or
x abs-
nsurā
ordina-
gra-
JESU

3.

ipsam potest? Nemo, nisi solus Deus: abyssus est, quæ fundum non habet.

Profunditas. Sed denique, quænam est ergo ipsius profunditas? Quænam est abyssus miseriarum, criminum, abominationum tam profunda, è quâ non poterit ipsa extrahere animas, ut attollat ipsas usque ad thronum Angelorum? Si in unicam animam collocares omnia crimina, quæ unquam sunt commissa, tum ab omnibus hominibus peccatoribus, tum à rebellibus Angelis; an gratia JEsu Christi penetrare & pertingere posset usque in ultimam & extremam hujus abyssi profunditatem, ad extrahendum inde illam? Posset hoc ipsa absque illo labore; & in hoc nondum consistit tota ipsius profunditas. Sed si congerminares profunditatem terribilis hujus abyssi tot vicibus, quot fuerint in hac animâ peccata; an gratia JEsu Christi posset adhuc pertingere illuc? posset id &què facile.

Ne contendas progredi ulterius, ut invenias ultimam profunditatis ipsius metam; nunquam enim attinges illam, cum habeat nullam. O quantas abyssus! ô abyssus incomprehensibiles!

Si igitur impossibile nobis est comprehendere magnitudinem misericordiarum & gratiarum JEsu Christi; ne timeamus, unquam nos locuturos de ipsâ cum excessu; sed metuamus, ne statuamus ipsi limites, & minimam animo nostro admittamus cogitationem, quod mortuus non sit pro omnibus peccatoribus, & omnes non velit salvare homines. Doctoꝝ quæ reponeret, non habuit, his omnibus, quæ abunde fuere satis, ad demonstrandum immensas divitias gratiarum JEsu Christi; sed ut magis adhuc attolleret ipsam, sapiens noster Ecclesiasticus, qui spiritualis valde erat, adjunxit, quod sequitur, quo impositus est etiam finis consultationi.

ARGUMENTUM.

Opus splendidum ac magnificum gratiæ JEsu Christi.

ARTICULUS V.

Omnes creaturae consti-
tuunt Chor-
rum Musi-
cum, decau-
tantem lau-
des DEI.

Omnes creaturae ab Omnipotente manu DEI productæ sunt voces, quæ producent in publicum & evulgant ipsius

magnificentiam; sed ut componerent nobis Chorum Musicum, qui suavissimâ harmoniâ in æternum ipsius dacantaret laudes,